

Prøver ut klaven: Oscar Hovde Berntsen kan med spenning se at forsøket med Nofence-klavene har flyttet seg fra geit til kviger. NMBU gjennomfører forsøket. (Foto: Magnus Gabrielsen)

Tester Nofence på kviger

Seks kviger ved NMBU på Ås har de siste to ukene prøvd ut det usynlige gjerdesystemet Nofence.

NOFENCE

Tekst: Linda Sunde

Det er i all hovedsak geiter som har prøvd Nofence til nå. Det er i endring. Tirsdag 10. oktober fikk seks kviger på seg Nofence-klaver, for å teste hvordan storfe reagerer på gjerdesystemet. Det er NMBU som utfører forsøket på oppdrag fra Nofence, etter å ha fått godkjenning for det kontrollerte forsøket av Mattilsynet.

Støt om de krysser usynlig gjerde

Det er satt opp «virtuelle gjerder» for dyra. Når ei kvige nærmer seg grensa, blir det vibrasjoner i klaven, og en tone blir sterkere og sterkere. Der som kviga likevel fortsetter i samme retning, får den støt.

– Da ser du at det kommer et lite hopp, og dyret skifter retning, sier Knut Egil Bøe.

Han er professor ved Institutt for husdyr- og akvakulturvitenskap ved NMBU, og har ledet forsøket.

Forsøket

Forsøket foregikk i fire faser. Først ble dyrene

plassert på et beite, med et vanlig elektrisk gjerde rundt.

Deretter ble det satt opp et mindre, virtuelt Nofence-gjerde, som dyra skulle lære seg å forholde seg til. Der gikk de i fem dager. Deretter ble beiteområdet nok en gang redusert, med en ny virtuell avgrensning, de neste fem dagene.

De siste fem dagene går dyra i et utvidet beiteområde, avgrenset av Nofence. Forsøket er ferdig torsdag 26. oktober.

– Lærer seg systemet

Bondebladet snakket med Bøe etter at kvigene hadde hatt på seg klaven i litt over et døgn.

– Det virker lovende. Det virker som de forstår grensa. Nå går de vesentlig på lydsignal og bøyer unna når de kommer til grensa, sa han da.

Vi snakker med ham igjen en drøy uke senere.

– At kvigene klarer å lære seg systemet, er det ikke tvil om. Ut ifra det vi har sett på geit, hadde jeg en viss forventning om at også storfe kunne lære seg systemet. Men at det skulle gå så greit som det gjorde, var vanskelig å vite, sier Bøe.

– Vi har ikke hatt mange rømminger. Vi ser at de respekterer grensen. Vi hadde flest rømminger i starten. Det er i alle fall tre-fire dager siden sist

noen rømte, sier Bøe dagen før beitet blir utvidet og den fjerde fasen begynner. Variasjonen mellom ulike dyr kan han ikke uttale seg om, ettersom de kun har prøvd systemet på seks dyr.

Tester strømmen på seg selv

Strømstøtet dyra får, beskriver han som «relativt moderat».

– Det er ikke i nærheten av støtet de får dersom de kommer bort i et elektriskgjerde. Vi ser at de som får støt, går hurtig tilbake til normal beiteaktivitet. En kollega prøvde støtet. Hun syntes det var ekkelt. Men det skal være ekkelt. Jeg har også lovet å prøve, sier Knut Egil Bøe.

Når forsøket er ferdig, skal de skrive en rapport som skal sendes til Mattilsynet.

Kameler og neshorn

Selv om det er geit som er det første markedet for Nofence, kan det utvide seg i framtiden.

Magnus Gabrielsen i Nofence forteller at de har fått konkrete spørsmål om de kan levere til både kameler, neshorn og elefanter.

– Når kan den vanlige kubonden eventuelt kjøpe systemet deres?

– Det tør jeg ikke svare på. Hvis vi skal se på erfaringen fra geit, tar det noen år. Men det kan hende det går raskere, sier Oscar Hovde Berntsen, oppfinneren av Nofence. ■

Flis i rundballer til dyrestre kjøper du hos RingAlm Romerike

Våre hovedprodukter er:

Rå sagflis

Kutterspon

Rundballer

• Flisen i rundballer blir lagringsbestandig mot regn, vind og sol • Emballasjen beskytter mot forurensning og nedbryting • Rundball gir mer kostnadseffektiv distribusjon, lagring og håndtering

For mer informasjon om rundballer og flis, ta kontakt på tlf. 93 45 78 94

RingAlm Romerike AS

Hauerseterveien 416 2055 Nordkisa - www.ringalm.no - gro@ringalm.no

